

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. V. Confirmatur vim Legum ab acceptatione non pendere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

CAPUT V.

Confirmatur vim Legum ab acceptatione non pendere.

1. **C**UM Deus Optimus Maximus superiori auctoritatem confert ad gubernandum, & præcipiendum, ex consequenti obligationem imponit subditis ad sequendum, & obediendum; sunt enim, ut loquuntur Dialectici, duo correlativa, quorum unum non potest esse sine altero, & frustra esset potestas regendi ex una parte, nisi ex altera responderet necessitas obediendi.

2. Id luculenter declaravit Christus ipse, cum Lucæ cap. 10. Apostolis dixit: *Qui vos audit me audit*; & ne quis levio- rem estimaret culpam, quæ contra præcepta ab hominibus facta perpetraretur, quàm si Christus proprio aliquid ore præcepisset, addidit; *Et qui vos spernit, me spernit*, quibus in verbis obedientia, & contemptus non ad personas, sed ad doctrinam referuntur, nec discrimen ponitur inter materiam fidei, & morum, vel disciplinæ; atque ita nihil excipitur, ubi distinguitur nihil. Non est etiam illud Christi oraculum, de contemptu, quem in scholis formalem vocant, interpretandum, sed de simplici inobedientia, quemadmodum ex verbis sancti Matthæi cap. 10. vers. 14. colligitur. *Quicumque non receperit vos, neque audierit sermones vestros exeuntes foras, &c.* Quis igitur negat Apostolos, eorumque successores posse fideles, etiam renuentes, obligare ad recipiendas leges, & ad illas servandas, nisi forte affirmare ausit, aut Christum ipsum id non potuisse, quæ execrabilis esset blasphemia, aut suam potestatem cum Ecclesiæ Prælati non communicasse, quod Evangelii verbis repugnat.

3. Quibus potuisset melius verbis Christus significare potestatem illam, quam S. Petro, & in illo cæteris Ecclesiæ Pastoribus, contulit, hominum acceptatione non indigere, quàm istis; *Quodcumque solveris super terram, erit solutum & in Cælis; Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in Cælis.* Verbum enim ligandi repugnantia superandæ vim significat.

I 2

4. Si

4. Si leges superiorum Ecclesiasticorum non obligarent recusatæ, etiam sine causa; major esset subditorum potestas vim illis aut conferentium, aut detrahentium per acceptationem, vel recusationem, quàm superiorum, quibus expectandus esset subditorum consensus; Etenim cum obligatio necessitatem inducat, & sit quasi quoddam vinculum; si lex cum à Legislatore profertur non ligat, nec ad obediendum adstringit; utrumque autem præstat post consensum, & acceptationem: sequitur legem non à Conditore vim obligandi trahere, sed à subditis ipsis, quæ ratione potiores partes in proprio regimine obtinent.

5. Nec potest argumenti hujus robur infringi, reponendo consensum subditorum esse tanquam conditionem; non autem causam obligationis, quam lex infert, dum est acceptata, quemadmodum in contractibus minorum non Curatoris assensus, sed minoris voluntas validum efficit pactum, quamvis desideretur etiam assensus ille Curatoris. Hæc enim comparatio magis confirmat argumentum, quàm elidat. Nam primò contractus minoris naturaliter obligat, etiam si non intercesserit Curator. 2. Hinc fit, ut etiam in foro externo, quæ ex vi hujus contractus soluta sunt, repeti nequeant, nisi speciali lege id cautum sit. 3. Secundùm Gallorum Jurisprudentiam rati sunt hujusmodi contractus, & validi reputantur, donec Principis beneficio minori se læsum asserenti succurratur, ut possit à conventionem resilire. Quæ omnia non conveniunt legi secundùm eorum mentem, qui acceptationem omninò necessariam arbitrantur; atque ad eò ex illorum mente, ut lex obliget, plus efficit subditus acceptans, quàm superior ordinans.

6. Nemini unquam committitur Jurisdictio, sine facultate cogendi. Ridicula enim esset potestas homini à Principe collata in hunc modum: *Ego te constituo illius Provinciae, aut Civitatis Gubernatorem, vices meas tibi committo, autoritatis mea participem te facio, gratum, ratumq; habiturus, quidquid à te præstitum fuerit, tanquam à me ipso effectum, quisquis mandata tua contempserit, tanquam mea despexerit, reus habebitur, &c. cum hoc tamen pacto ut Cives ad nihil eorum, quæ jusservis obligentur, nisi liberit, illudq; faciendum receperint. Nonne ipsum à natura inditum lumen rationis perspicit mancam, & inutil-*
lem

lem fore Gubernatoris auctoritatem, si ad sua, & Principis præcepta adimplenda nequiret adigere subditos, etiam re-nuentes.

7. Quis enim in animum possit inducere, gladium Principibus, & Magistratibus eo tantum sine à Deo porrectum, ut eo tunc solum uterentur, cum homines, quibus præpositi sunt, in eas leges peccarent, quæ fuissent ab ipsis acceptatæ, non autem ut ad eas acceptandas, dum essent justæ, sine justa causa recusantes compellerent? Num autem Christus Vicarios suos Ecclesiæ Pastores reliquit inermes? Illorum quidem arma carnalia non sunt, sed armis tamen non carent. Potestas ligandi, & censuris innodandi, non versatur in solis ulciscendis contra præcepta Divina patris criminibus, sed etiam in punienda fidelium contumacia, qui Ecclesiam non audiunt, Divinæ legis observantiam suis ordinationibus adjuvantem.

8. Non patitur forma legum Ecclesiasticarum, nec sanctorum Patrum, aliorumque Doctorum, de illarum vi loquentium, verba, ut intelligamus, illas eò usque robore carere, dum fuerint à subditis acceptatæ. Nam v. g. quæ illis censuræ apponuntur, indicant etiam reluctantes ad illarum executionem teneri. Quia in re, cum non fiat mentio acceptationis, neque distinctio inter privatos, & communitates, imò interdum expresse ad communitates pœnæ dirigantur, non debet obligatio ad privatos tantum, aut etiam ad communitates ipsas post acceptationem factam, referri. Et si quando Legislatores acceptationis meminit, exceptio in illo casu firmat regulam pro cæteris.

9. Innumeros fere Canonici Juris interpretes, & Doctores possemus huc congerere, qui licet varia inter se sentire videantur, quia circa eandem hypothese non versantur, ut vidimus in exemplis supra expensis: in hoc tamen omnes conveniunt, ut doceant legem justam, secundum Principis intentionem subditos obligare, nisi justam habeant non parandi causam; sed ab iis referendis superfedemus, quia hujusmodi auctoritati non satis tribuunt Galli. Videri possunt apud Prosperum Fagnanum in cap. Treugas. de Treuga & Pace, ubi hanc quæstionem fusè prosequitur, præsertim à num. 48.

70 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
& in hunc modum concludit. *Intrepidè concludendum est legem Ecclesiasticam post publicationem ligare à sui principio ante ullam populi acceptationem.*

10. Absit, ut libertates Ecclesiæ Gallicanæ instabili, atque odioso illo fundamento nitantur, quod plerique suspicantur, qui libertates illas nihil aliud esse putant, quàm facultatem, seu licentiam faciendi quod libuerit, refutandi quod non arriserit. Justam causam aut habent, aut habere se putant; cùm quid aut amplectuntur, aut respuunt, quicumque injustos se apertè non profitentur.

C A P U T V I.

An leges Ecclesiasticæ minori quàm Politicæ autoritate polleant.

1. **I**llustrissimus Dominus de Marca in universum leges omnes tam Politicas, quàm Ecclesiasticas, donec acceptatæ fuerint, vim non habere multis probare argumentis nititur lib. 2. de Concord. Sacerd. & Imper. cap. 16. eamque acceptationem docet Ecclesiasticis legibus magis esse necessariam. Necessitatem illam quoad leges universas adstruit. Primum ex eo quod debeant esse Reipublicæ utiles; utilitas autem illa à populi acceptatione cognoscatur; Ideòque nolint Principes, ut illæ robur suum obtineant, donec à populo fuerint receptæ; Quæ quidem ratio si de facto vera sit, ab eo quod hinc sequitur non dissentimus. Solis enim legibus utilibus ad bonum publicum, non autem otiosis, aut perniciosis vim obligandi concedimus, tacitumque Principis consensum sufficere fatemur, ut illarum obligatio suspendatur. Cæterum Principem justas leges in subditorum optione relinquere, nisi ex certis indiciis colligatur, haud facile credimus, nec ipse Dominus de Marca credidisse postmodum testatus est his secundæ præfationis verbis: *Ad eum verò consensum adhibendum subditos ex officio teneri juxta præscriptum Juris Divini, nisi leges eorum commodis apertè officiant. Ab hac regula nunquam discedo, quando de legibus Ecclesiasticis agitur, Optandum esset, ut declarasset luculentius quid*